

SSC PUBLIC EXAMINATIONS, MARCH - 2017

SOCIAL STUDIES PAPER - I

(RESOURCES DEVELOPMENT AND EQUITY)

PART - A

PRINCIPLES OF VALUATION

(TELUGU VERSION)

GENERAL INSTRUCTIONS :

1. *Every examiner should read the question paper and the principles of valuation thoroughly.*
2. *Social Studies being a content subject, language mistakes need not be penalized.*
3. *Any relevant point other than laid down in the principles may be valued and assessed.*
4. *Please avoid awarding 1/4 or 3/4 marks.*
5. *Wrong answer should be struck off and "0 (Zero)" marks should be awarded.*
6. *He/She should have observed the map keenly with regard to mapping skills.*
7. *Think in different angles before awarding marks to the multidimensional questions.*
8. *Answers of the students should be considered, if they write in their own words.*
9. *The perspective and understanding of the students can be observed in evaluation.*
10. *Border cases should be dealt with a great care.*

PART – A
SECTION – I

Marks = 35

5 x 2 = 10 M

- సూచనలు:-** 1. ప్రతి గ్రూపు నుండి కనీసం రెండు ప్రశ్నలను ఎంచుకొని ఏవేని ఐదు ప్రశ్నలకు జవాబులు వ్రాయండి.
2. ప్రతి ప్రశ్నకు రెండు మార్కులు

Group - A

1. భూగర్భ జలాల చట్టాలు పాతబడిపోయాయి మరియు ప్రస్తుత కాలానికి తగవు. వివరించండి?
- జ. 1. ఒక బోరు బావి నుండి ఎక్కువ నీళ్ళు తోడేస్తే దాని చుట్టూ పక్కల ఉన్న అనేక బోరు బావులు ఎండిపోవచ్చు.
2. భూమి యజమానులకు ఇష్టమొచ్చినంత నీటిని తోడుకునే హక్కు ఉండకూడదు.
3. భూగర్భ జలాల వినియోగంపై కొన్ని పరిమితులు ఉండాలి.
4. భూమి యాజమాన్యానికి, భూమి మీద బోరుబావుల నుంచి భూగర్భ జలాలను తోడటానికి మధ్య సంబంధం లేకుండా చేస్తే ఈ పరిమితులు అమోదయోగ్యంగా ఉంటాయి.

$$4 \times \frac{1}{2} = 2 \text{ మా}$$

2. “ఈరోజు ఢిల్లీ భారతదేశంలో.....8 రెట్లు పెరిగినది”. ఢిల్లీలో జనాభా పెరుగుదలకు కారణాలను విశ్లేషించండి?
- జ. 1. భారతదేశానికి రాజధాని నగరం కావడం.
2. ఉద్యోగాలు, ఉపాధి వెతుక్కుంటూ దేశం అన్ని ప్రాంతాల నుండి ప్రజలు రావడం.

3. పార్లమెంటు, కేంద్ర ప్రభుత్వ కార్యాలయాలు నెలకొల్పబడటం.
4. విద్య మరియు వైద్య సౌకర్యాలు అధికంగా లభించడం.

$$\text{ప్రతి పాయింట్కు } \frac{1}{2} \text{ మా. } 4 \times \frac{1}{2} = 2 \text{ మా}$$

(నోట్: విద్యార్థులు వ్రాసే ఏ ఇతర సరియైన సమాధానాలను పరిగణించవచ్చును.)

3. అవ్యవస్థీకృత రంగంలో పనిచేసే కార్మికుల సమస్యలేవి?

- జ. 1. పనికి తగిన వేతనం ఉండదు.
2. ఆరోగ్య బీమా వంటి సౌకర్యాలు ఉండవు.
3. ఉద్యోగ భద్రత ఉండదు.
4. నిర్ణీత పనివేళలు పాటించరు.

$$\text{ప్రతి పాయింట్కు } \frac{1}{2} \text{ మా. } 4 \times \frac{1}{2} = 2 \text{ మా}$$

(నోట్: విద్యార్థులు వ్రాసే ఏ ఇతర సరియైన సమాధానాలను పరిగణించవచ్చును.)

4. క్లెమెటోగ్రాఫ్ దేని గురించి తెలియజేస్తుంది?

- జ. 1. ఉష్ణోగ్రత
2. వర్షపాతం

$$\text{ప్రతి పాయింట్కు } 1 \text{ మా. } 2 \times 1 = 2 \text{ మా}$$

GROUP - B

5. ఆడవారు ఇంటి బయట పనిచేయడానికి, లింగ వివక్షతకు మధ్య సంబంధమేమి?

జ. 1. ఆడవారు ఇంటి బయట పనిచేయడం వలన వారు ఆర్థికంగా స్వావలంబన సాధిస్తారు.

2. దీని ద్వారా వారిలో ఆత్మవిశ్వాసం మరియు పరిస్థితులను ఎదుర్కొనే సామర్థ్యం పెరుగుతుంది.

3. మహిళలలో అక్షరాస్యత, విద్యాస్థాయి పెరుగుతుంది.

4. ఫలితంగా లింగ వివక్షత తగ్గుతుంది.

ప్రతి పాయింట్‌కు $\frac{1}{2}$ మా. $4 \times \frac{1}{2} = 2$ మా

(నోట్: విద్యార్థులు వ్రాసే ఏ ఇతర సరియైన సమాధానాలను పరిగణించవచ్చును.)

6. సేవారంగం ఇతర రంగాల కంటే ఎలా భిన్నమైనది?

జ. 1. ఈ రంగం ప్రత్యక్షంగా ఉత్పత్తి చేపట్టకపోయినా సమాజానికి అనేక రకాల సేవలందిస్తుంది.

2. వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక రంగాలకు కూడా సేవలందిస్తుంది.

3. మిగతా రంగాలతో పోల్చుకుంటే ఎక్కువ మొత్తంలో ఉపాధి అవకాశాలు కల్పిస్తుంది.

4. ఆధునిక కాలంలో సేవారంగం యొక్క ప్రాధాన్యత పెరుగుతున్నది.

ప్రతి పాయింట్‌కు $\frac{1}{2}$ మా. $4 \times \frac{1}{2} = 2$ మా

(నోట్: విద్యార్థులు వ్రాసే ఏ ఇతర సరియైన సమాధానాలను పరిగణించవచ్చును.)

7. 'అందరికీ ఆహారం' అందుబాటులో ఉండటానికి ఆహార భద్రత బిల్లు ఏవిధంగా దోహద పడుతున్నది?

జ.1. 2013లో భారత ప్రభుత్వం జాతీయ ఆహార భద్రత చట్టం చేసింది. ఇది ప్రజలకు ఆహారాన్ని పొందే హక్కుకు చట్టబద్ధత నిచ్చింది.

2. ఈ చట్టం ప్రకారం తక్కువ ఆదాయం ఉన్న కుటుంబాలలోని ప్రతి వ్యక్తికి సబ్సిడీ ధరకు 5 కిలోల ఆహార ధాన్యాలు అందుతాయి.

3. పేదవాళ్ళలో అత్యంత పేదలకు 35 కిలోల ఆహార ధాన్యాలు అందుతాయి.

4. ఈ చట్టం ప్రకారం గర్భిణీ స్త్రీలకు, పాలిచ్చే తల్లులకు అంగన్‌వాడీలకు వచ్చే 1-6 సంవత్సరాల పిల్లలకు, బడికి వచ్చే 6-14 సంవత్సరాల పిల్లలకు మధ్యాహ్న భోజనం సమకూరుతుంది.

$$\text{ప్రతి పాయింట్ కు } \frac{1}{2} \text{ మా. } 4 \times \frac{1}{2} = 2 \text{ మా}$$

(నోట్: విద్యార్థులు వ్రాసే ఏ ఇతర సరియైన సమాధానాలను పరిగణించవచ్చును.)

8. పటాన్ని పరిశీలించి ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి?

ఎ. అరేబియాలో కలిసే రెండు నదుల పేర్లు రాయండి?

జ. నర్మద, తపతి

1 మా.

బి. ఆరావళి పర్వతాలు ఏ దిశగా కలవు?

జ. వాయువ్య దిశలో కలవు.

1 మా.

SECTION - II

- సూచనలు : 1. క్రింది ఆరు ప్రశ్నలలో ఏవేని నాలుగు ప్రశ్నలకు ఒకటి లేదా రెండు వాక్యములలో సమాధానము వ్రాయండి.
2. ప్రతి ప్రశ్నకు ఒక మార్కు $4 \times 1 = 4$ మా.
9. “భారతదేశం చాలా విశాలమైన దేశము. ఇది పూర్తిగా దక్షిణార్ధగోళంలో ఉంది”. ఈ వాక్యంలో గల తప్పును సరిచేసి వ్రాయుము.
- జ. “భారతదేశం చాలా విశాలమైన దేశము. ఇది పూర్తిగా ఉత్తరార్ధగోళంలో ఉంది. 1 మా.
10. పట్టణీకరణ అనగానేమి?
- జ. అధిక సంఖ్యలో పట్టణాలు పెరగడాన్ని లేదా పట్టణ జనాభా పెరగడాన్ని పట్టణీకరణ అంటారు. 1 మా.
11. పర్వత ప్రాంతాలలో నివసించే ప్రజల యొక్క ఏవేని రెండు సమస్యలను పేర్కొనండి?
- జ. 1. పర్వత ప్రాంతాలలో గృహ నిర్మాణం కష్టతరము.
2. రహదారుల నిర్మాణం కష్టతరము.
3. వ్యవసాయ కార్యకలాపాల నిర్వహణ కష్టతరము.
- ఏవేని రెండు సమస్యలు
- $2 \times \frac{1}{2} = 1$ మా
- (నోట్: విద్యార్థులు వ్రాసే ఏ ఇతర సరియైన సమస్యలను పరిగణించవచ్చును.)

12. కనీస కూలి రేటు ఎందుకు అవసరము?

జ. 1. శ్రామికులకు పనికి తగిన ప్రతిఫలం లభించేలా చూడడానికి.

1 మా

(నోట్: విద్యార్థులు వ్రాసే ఏ ఇతర సరియైన సమాధానాలను పరిగణించవచ్చును.)

13. బఫర్ నిల్వలు అనగానేమి?

జ. భారత ప్రభుత్వం భారత ఆహార సంస్థ ద్వారా కొని నిల్వ చేసే ఆహార ధాన్యాలను బఫర్ నిల్వలు అంటారు.

1 మా.

14. 'ప్రపంచీకరణ' అనే పదాన్ని ఏవిధంగా అర్థం చేసుకుంటావో తెల్పుము?

జ. దేశాలు వేగంగా అనుసంధానమయ్యే ప్రక్రియను ప్రపంచీకరణ అంటారు.

1 మా.

SECTION - III

4 × 4 = 16 మా

సూచనలు: 1. ప్రతి భాగము నుండి రెండేసి ప్రశ్నలకు తగ్గకుండా నాలుగు ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి

2. ప్రతి ప్రశ్నకు నాలుగు మార్కులు

15. గంగా-సింధూ నదీ మైదానంలో జనసాంద్రత ఎక్కువ. కారణాలను తెలపండి.

జ. 1. గంగా-సింధూ నది మైదాన ప్రాంతం సారవంతమైన మృత్తికలను కలిగి వ్యవసాయ యోగ్యంగా ఉంది.

2. గంగా-సింధూ నదీ వ్యవస్థ వలన తాగునీటి, సాగునీటి సౌకర్యాలు అధికంగా ఉన్నాయి.

3. వ్యవసాయ సంబంధిత పరిశ్రమలు స్థాపించేందుకు అనువుగా ఉంది. తద్వారా ఉపాధి అవకాశాలు అధికంగా ఉన్నాయి.
4. లక్నో, కాన్పూర్ వంటి పట్టణాలు అధిక జనాభాను ఆకర్షిస్తున్నాయి.
5. నదీ వ్యవస్థలు చౌకైన జల రవాణా సదుపాయాన్ని కలిగిస్తున్నాయి.

పై కారణాల వలన గంగా-సింధూ నదీ మైదాన ప్రాంతంలో జనసాంద్రత ఎక్కువగా ఉంది.
ఏవైనా నాలుగు పాయింట్లు

4 × 1 = 4 మా

16. భారత వ్యవసాయ రంగానికి ఋతు పవనాల ఆవశ్యకత ఎంతో ఉంది. ఋతుపవనాల క్రమాన్ని వివరించండి?

- జ. 1. కాలానుగుణంగా క్రమం తప్పకుండా గాలులు వీచేదిశ మారడాన్నే అరబ్బులు “మాన్సూన్” అని పిలిచేవారు. దీన్నే మనం “ఋతుపవనాలు” అంటాము.
2. అల్పపీడన, అధిక పీడన ప్రాంతాల మధ్య వ్యత్యాసాలు, ఉప అయనరేఖా ప్రాంతపు పీడన మేఖలలు, ఉపరితల వాయు ప్రవాహాలు దీనికి కారణం.
3. వేసవికాలంలో భారతదేశ మైదాన ప్రాంతంలో అత్యధిక ఉష్ణోగ్రతల వలన అల్పపీడనం ఏర్పడుతుంది. ఇదే సమయంలో భూమధ్యరేఖను దాటిన ఆగ్నేయ ఋతుపవనాలు నీటి ఆవిరిని తీసుకొని భారతదేశపు అల్పపీడన ప్రాంతం వైపుకు ప్రయాణిస్తాయి. ఇవే నైఋతి ఋతు పవనాలు. నైఋతి ఋతుపవనాల వలన భారతదేశమంతటా తమిళనాడులోని కోరమాండల్ తీరప్రాంతం తప్ప మిగిలిన అన్ని ప్రాంతాలలో విస్తారంగా వర్షం కురుస్తుంది.

4. నవంబర్ తర్వాత నెలల్లో అల్పపీడన ప్రాంతం బాగా దక్షిణానికి మారి, అండమాన్ ప్రాంతంలో వాయుగుండాలు, తుఫానులు ఏర్పడతాయి. వీటినే తిరోగమన ఋతుపవనాలు లేదా ఈశాన్య ఋతుపవనాలు అంటారు. ఈ సమయంలో కోరమాండల్ తీరంలో అధిక వర్షాలు కురుస్తాయి.

ప్రతి పాయింటుకు 1 మార్కు.

4 × 1 = 4 మా

- 17) నీటి సంరక్షణను మెరుగుపరచడానికి హివారే బజారులో వ్యవసాయంలో ఏ పద్ధతులపై నియంత్రణ విధించారు? ఇవి మీ ప్రాంతంలో అమలు చేసినట్లైతే ఎంతవరకు సాధించగలవని నీవు అనుకుంటున్నావు?

- జ. 1. హివారే బజారులో నీటి సంరక్షణ కొరకు క్రింది అంశాలపై నియంత్రణ విధించారు. అవి:
- ఎ. చెట్లను నరకడం నిషేధం.
 - బి. పశువులను స్వేచ్ఛగా మేయడానికి వదలడం నిషేధం.
 - సి. మత్తుపానీయాల నిషేధం.
 - డి. అధిక సంతానం నిషేధం.
2. పై వాటికి తోడుగా ప్రజలు వీలైనంతమేర శ్రమదానం చేయడం.
3. ఇంకా బోరుబావులు తవ్వడం, చెరుకు, అరటిసాగు, బయటివాళ్ళకు భూమి అమ్మడాన్ని కూడా నిషేధించారు.
4. భూగర్భజలాల వెలికితీత, వినియోగంపై నియంత్రణ విధించారు.
5. పాడి పరిశ్రమ అభివృద్ధిపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించారు.

6. వర్ష పాతాన్ని బట్టి చలికాలంలో సాగు విస్తీర్ణంలో మార్పులు చేపట్టడం మొదలగు చర్యలు చేపట్టారు.
7. ఇటువంటి చర్యలు మా ప్రాంతంలో చేపట్టినట్లైతే మా ప్రాంతంలో కూడా భూగర్భ జలాలు పెంపొందే అవకాశం ఉంది.
8. వలసలు వెళ్ళడం తగ్గుతుంది. ప్రజల ఆదాయాలు పెరుగుతాయని భావిస్తున్నాను.

ప్రతి పాయింటుకు $\frac{1}{2}$ మార్కు

$$8 \times \frac{1}{2} = 4 \text{ మా}$$

18. గ్రాఫ్ ఆధారంగా ప్రశ్నలకు సమాధానాలు వ్రాయండి.

ఎ. ఫెర్టిలిటీ రేటు 3 అనగానేమి?

జ. ఒక మహిళ పునరుత్పత్తి వయస్సు చివరి వరకు జీవించి ఉండి, ప్రస్తుత తీరు ప్రకారం పిల్లలను కంటే పుట్టే మొత్తం పిల్లలు ముగ్గురు అని అర్థం. 1 మా.

బి. ఫెర్టిలిటీ రేటు అధికంగా ఉన్న సంవత్సరం ఏది?

జ. 1961 1 మా.

సి. 1991-2001 మధ్యలో ఫెర్టిలిటీ రేటు ఎంత తగ్గింది?

జ. 0.7 1 మా.

డి. ఫెర్టిలిటీ రేటు తక్కువగా ఉండడానికి గల కారణమేంటి?

జ. ప్రస్తుత సమాజంలో ఉన్న పరిస్థితులను బట్టి దంపతుల దృక్పథంలో మార్పు రావడం.
(విద్యార్థులు వ్రాసే ఇతర సరియైన కారణాన్ని పరిగణలోనికి తీసుకొనవచ్చును) 1 మా.

4 మా.

GROUP – B**19. పట్టిక**

జ. ఎ. ఏ రాష్ట్రంలో శిశు మరణాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి?

జ. బీహార్.

1 మా.

బి. హిమాచల్ ప్రదేశ్ రాష్ట్ర నికర హాజరు శాతం ఎంత?

జ. 90%

1 మా.

సి. తలసరి ఆదాయం తక్కువగా ఉండి అక్షరాస్యతా శాతం ఎక్కువగా ఉన్న రాష్ట్రం ఏది?

జ. హిమాచల్ ప్రదేశ్

1 మా.

డి. పై వాటిలో ఏ రాష్ట్రంలో అల్పాభివృద్ధి ఉందని నీవు భావిస్తావు?

జ. బీహార్

1 మా.

4 మా.**20. దేశీయ కంపెనీలకు, బహుళజాతి సంస్థలకు మధ్య తేడాలు ఏమిటి?**

జ.

దేశీయ సంస్థలు	బహుళజాతి సంస్థలు
1. ఉత్పత్తి, నియంత్రణ ఒక దేశపు పరిధిలోనే ఉంటుంది.	1. ఒకదేశం కన్నా ఎక్కువ దేశాలలో ఉత్పత్తి చేపట్టడం లేదా నియంత్రించడం చేస్తాయి.
2. పరిమిత పెట్టుబడి	2. పెద్దమొత్తంలో పెట్టుబడి పెట్టగలుగుతారు.
3. కొత్త ఆవిష్కరణలకు సాంకేతిక పరిజ్ఞానానికి అవకాశం తక్కువ.	3. ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, కొత్త పరిశోధనలు, ఆవిష్కరణలు సాధ్యమౌతాయి.
4. వినియోగదారులు పరిమితంగా ఉంటారు.	4. వినియోగదారులు అపరిమితంగా ఉంటారు.

4 × 1 = 4 మా

(విద్యార్థులు వ్రాసే ఇతర సరియైన తేడాలను పరిగణలోనికి తీసుకొనవచ్చును)

21. “గత కొద్ది దశాబ్దాలుగా సాగు క్రింద ఉన్న భూమి..... ముఖ్యమౌతాయి”. దిగుబడులు పెంచడానికి మనం ఎంచుకున్న పద్ధతులేమిటి? ఇది సుస్థిర పద్ధతి అని నీవు భావిస్తున్నావా?

- జ. 1. దిగుబడులను పెంచడానికి బహుళ పంటల సాగు, వ్యవసాయ వైవిధ్యీకరణ మొదలగునవి చేపట్టాము.
2. హరిత విప్లవం ద్వారా అధిక దిగుబడి విత్తనాలు, సాగునీటి వసతులు పెంచడం.
3. రసాయన ఎరువులు, పురుగుమందులు వాడకం.
4. అయితే ఈ అశాస్త్రీయ విధానాల వలన నేల క్షీణతకు గురికావడం, పర్యావరణం సమతుల్యత దెబ్బ తినడం వంటి నష్టాలుంటాయి. కనుక ఇది సుస్థిర పద్ధతి కాదని భావిస్తున్నాను.

4 × 1 = 4మా.

22. మన జీవనశైలి పర్యావరణాన్ని ఎలా ప్రభావితం చేస్తుంది?

- జ. 1. పంటల అధిక దిగుబడి కోసం అధిక భూగర్భజలాలను వినియోగించడం వలన రాబోయే తరాలు నీటి ఎద్దడి ఎదుర్కొనవలసి వస్తుంది.
2. రసాయన ఎరువులు, పురుగు మందుల వలన భూసారం దెబ్బ తింటున్నది. నీటి వనరులు కలుషితమౌతున్నాయి.
3. అనేక వాహనాల ఇంధన వినియోగం వలన వాతావరణం కలుషితమై వ్యాధుల బారిన పడుతున్నాము.
4. జనావాసాల కొరకు, పంట భూముల కొరకు అడవులను నరికివేయడం వలన వర్షాభావ పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి.
5. పారిశ్రామికాభివృద్ధి వలన, గనుల త్రవ్వకం వలన నీరు, నేల, గాలి కలుషితమౌతూ ఉన్నాయి.
6. ఫ్రిజ్లు, ఎయిర్ కండిషనర్ల వలన హానికారక వాయువులు వెలువడుతున్నాయి.

ఏవైనా నాలుగు పాయింట్లు 4 × 1 = 4మా.

23. మీకివ్వబడిన భారతదేశ పటంలో క్రిందివానిని గుర్తించండి.

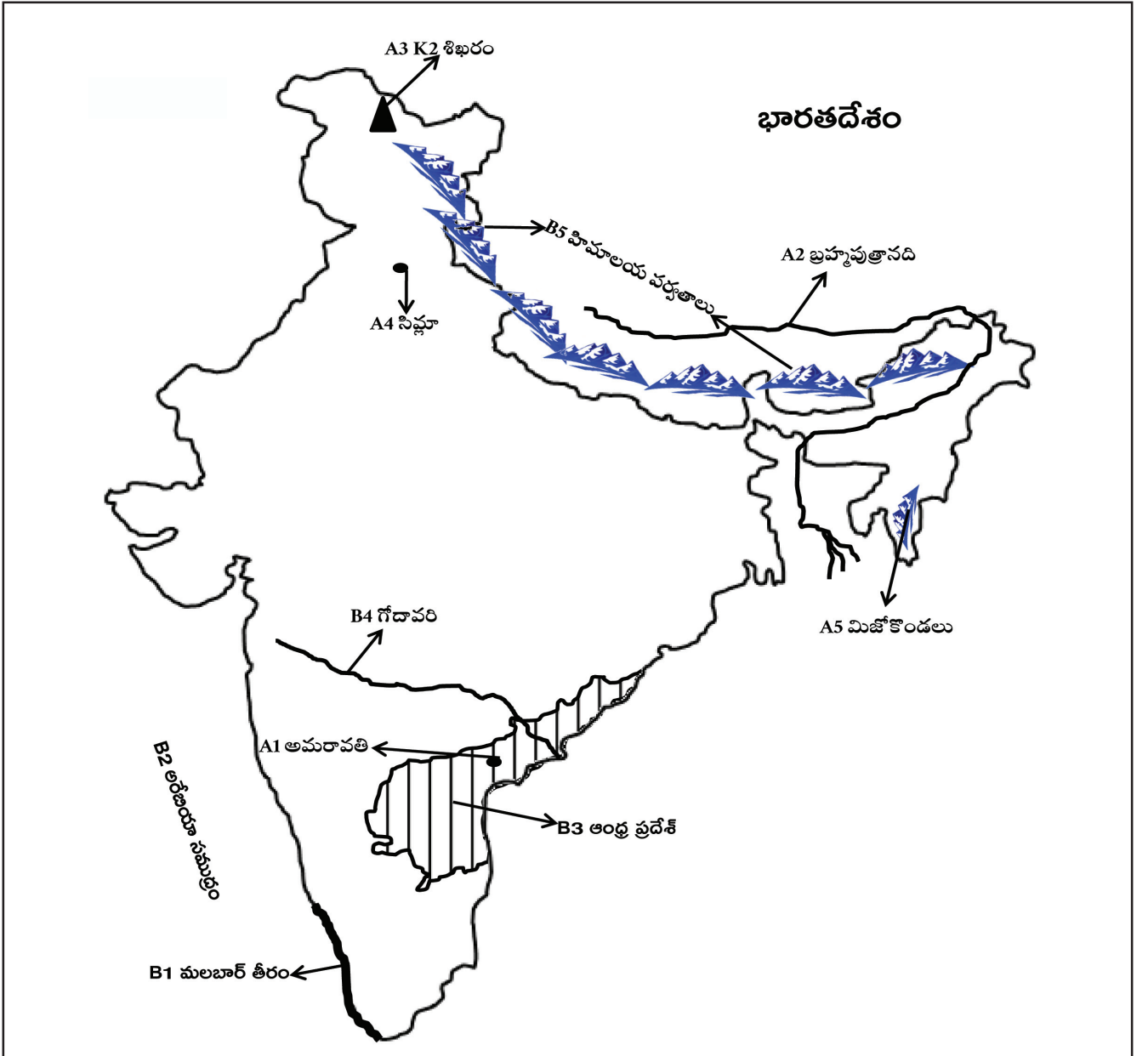
5 మా.

గ్రూప్ -ఎ

1. అమరావతి, 2. బ్రహ్మపుత్రానది, 3. కె2 శిఖరం, 4. సిమ్లా, 5. మిజో కొండలు
(లేదా)

గ్రూప్-బి

1. మలబార్ తీరం, 2. అరేబియా సముద్రం, 3. ఆంధ్రప్రదేశ్, 4. గోదావరి నది. 5. హిమాలయాలు

PART - B

15 M

- సూచన:- 1. ప్రతి ప్రశ్నకు $\frac{1}{2}$ మార్కు
2. కొట్టివేసి వ్రాయడం, పైన దిద్దడం అంగీకరించబడదు.

1. సరియైన సమాధానమును ఎన్నుకొని ప్రక్కన గల కుండలీకరణములో వ్రాయండి $20 \times \frac{1}{2} = 5$ మా

Q.No's	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Answers	B	D	D	C	C	A	B	B	C	A

Q.No's	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Answers	B	B	C	A	B	D	A	C	C	D

- II. క్రింది ఖాళీలను సరియైన పదములతో పూరింపుము $5 \times \frac{1}{2} = 2 \frac{1}{2}$ మా

21. రాజస్థాన్
22. జెట్ ప్రవాహాలు
23. 74.04%
24. శీతోష్ణస్థితి మార్పుపై ప్రపంచ దేశాల మధ్య అంతర ప్రభుత్వ సంఘం.
(Inter-governmental Panel on Climate Chage)
25. 2400 కిలో కేలరీలు.

- III. ఈ క్రింది వాటిని సరియైన సమాధానములతో జతపరుచుము. $5 \times \frac{1}{2} = 2 \frac{1}{2}$ మా

26 D

27 G

28 E

29 B

30 F